

Haridus on ülem kui miljon mundrit

Üha enam ja enam hakkab riik tühistama soodustusi, mis kunagi on üliõpilastele kehtestatud. Riik peaks just looma paremad tingimused hariduse omandamiseks, aitama inimestel end arendada. Ent riik toimib vastupidi. Jäetakse arvestamata, et tavaline tudeng ei käi tööle ega ülikoolis ühtaegu.

Kui noormees läheb sõjaväkke, makstakse talle umbes 130 krooni palka kuus, lisaks on tal prii ülalpidamine. Kuid üliõpilane peab ühiselamukoha eest maksma ligikaudu 200 krooni kuus, lisaks sellele ostab ta õppevahendeid, sööki ja muud igapäevaeluks vajalikku.

Kas ei tundu midagi valesti olevat, kui riigi kaitse-eelarvesse eraldatakse sadu miljo-

neid, kusjuures sellele lisanduvad paljud välisabiprogrammid, aga näiteks "tiigrihüppel" kavandatud summat vähendatakse ligi poole võrra? Õpetajad saavad naeruväärset palka, koolid on remontimata, õppevahendid puuduvad või on vananenud?

Kas kardetakse, et uus põlvkond muutub liiga targaks ja kultuur liiga tugevaks? Kas tõesti peetakse suurt ja tugevat sõjaväge riigi aluseks, kui on olemas pomme, mis võivad hävitada terve maailma? Kas saadakse aru, et haridus ja teadmised võimaldab ühel inimesel rohkem korda saata kui sadadel miljonitel, kes ei pea õppimisest midagi? Eestis on ainult poolteist miljonit inimest, kuid meil toetatakse endist miilitsat A. Öövelit, kes lu-

bab, et Eestit hakkab nuiaga kaitsma ka põlvepikkune poisike. Kui järele mõelda — mis kasu sellest on?

Archimedes, Karl Marx, Sigmund Freud, Einstein, Bill Gates, Milton Friedman... Neid mäletab maailm. Kas poleks tore, kui nende seas oleks ka mõni eestlane?

Vahest oleks nüüd aeg uskuda oma võimetele ja arendada seda, mida maailmas hinnatakse — inimest hariduse läbi, majandust ja lõppkokkuvõttes ka maailma ennast. Esimeseks sammuks, miks mitte, võiks olla üliõpilastele suuremate soodustuste kehtestamine.

ASLON LIIVAK,
Õigusinstituudi üliõpilane

EPL 1996, 31.8